

Hallintovaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta

Sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta (HE 105/2021 vp): Asia on saapunut hallintovaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava sosiaali- ja terveysvaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- erityisasiantuntija Maija Neva, sosiaali- ja terveysministeriö
- erityisasiantuntija Laura Järvelä, sosiaali- ja terveysministeriö
- lainsäädäntöneuvos Tiina Ferm, sisäministeriö
- ylitarkastaja Outi Leinonen, sisäministeriö
- lainsäädäntöneuvos Heini Färkkilä, oikeusministeriö
- tulliylitarkastaja Sami Vainikka, Tulli
- johtava asiantuntija Jari Jalava, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)
- hallintoylilääkäri Sari Raassina, Suomen Kuntaliitto
- toimialajohtaja Juha Jolkkonen, Helsingin kaupunki
- kaupunginlakimies Sari-Anna Pennanen, Vantaan kaupunki
- ylilääkäri, HUS Eero Hirvensalo, Vantaan kaupunki
- perusturvajohtaja Leena Karjalainen, Tornion kaupunki
- johtava lääkäri Jukka Ronkainen, Tornion kaupunki
- terveyspalvelujen johtaja Tuula Karhula, Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiri Eksote
- hankejohtaja, hallintoylilääkäri Teppo Heikkilä, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri
- yhteiskuntasuhdepäällikkö Anna Sotaniemi, Finnair Oyj
- lakimies Kai Massa, Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry
- professori Olli Mäenpää

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- liikenne- ja viestintäministeriö
- työ- ja elinkeinoministeriö
- Poliisihallitus
- Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Valiokunnan lausunto HaVL 26/2021 vp

- Turun kaupunki
- Lapin liitto
- Etelä-Karjalan liitto
- Ahvenanmaan maakunnan hallitus
- Keskuskauppakamari
- Lapin Kauppakamari
- Finavia Oyj
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- Suomen Yrittäjät ry
- Kaupan liitto ry
- Suomen Varustamot ry
- Linja-autoliitto
- Suomen Taksiliitto ry
- Lapin matkailuelinkeinon liitto

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Tartuntatautilain väliaikaisen muuttamisen tavoite ja valittu sääntelymalli

Hallituksen esitykseen sisältyvän väliaikaisen lakiehdotuksen tavoitteena on mahdollistaa hallitu matkustaminen ulkomailta Suomeen ja samalla vähentää Suomeen rajat ylittävän liikenteen kautta leviäviä covid-19-tartuntoja ottaen huomioon myös erilaiset maailmalla leviävät virusmuunnokset sekä siten suojata perustuslaissa suojattuja keskeisimpiä oikeushyviä henkeä ja terveyttä.

Valiokunta toteaa, että hallituksen esityksessä ehdotettu sääntely kohdistuu kaikista maista Suomeen saapuviin henkilöihin samalla tavalla riippumatta siitä, millainen on covid-19-epidemiatilanne lähtömaissa. Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa esiin tuotua riskiperusteisuutta on arvioitu esityksen valmistelun aikana yhtenä sääntelyvaihtoehtona.

Hallituksen esityksen perusteluissa kaikkiin maahan saapuviin henkilöihin kohdistuva sääntely on katsottu perustelluksi ja välttämättömäksi, koska covid-19-pandemian aikana tautitapauksia voi esiintyä ja epidemia kiihtyä äkillisesti kaikkialla maailmassa myös lähtökohtaisesti matalan ilmaantuvuuden alueilla. Ilmaantuvuus kuvaa tautitapausten määrää väestömäärään suhteutettuna edeltävinä viikkoina, minkä vuoksi muutos tapausmäärissä näkyy ilmaantuvuuden muutoksena viiveellä. Lisäksi riskimaista olisi tullut säätää valtioneuvoston asetuksella, mikä olisi edelleen kasvattanut viivettä maan todellisen epidemiatilanteen muuttumisen ja riskimaaksi toteamisen välillä. Maan ilmaantuvuus ei ota huomioon alueellisia eroavaisuuksia maan sisällä, ja se on riippuvainen siitä, kuinka paljon väestöstä testataan. Maan ilmaantuvuusluku ei myöskään yksinään kuvaa uusien muuntuneiden viruskantojen ilmaantuvuutta, koska muuntuneita viruskantoja voi esiintyä myös matalan ilmaantuvuuden maissa. Kaikkiin maahan saapuviin yhdenvertaisesti kohdistuva säätely on katsottu esityksen valmistelussa myös matkustajille ja matkanjärjestäjille helpommin ennakoitavaksi ja omaksuttavaksi malliksi verrattuna alati muuttuvaan riskiperusteiseen malliin.

Valiokunnan lausunto HaVL 26/2021 vp

Hallintovaliokunta yhtyy hallituksen näkemykseen omaksutusta sääntelymallista. Valiokunta katsoo lisäksi asiassa esitettyyn lääketieteelliseen arvioon viitaten, että rokotuskattavuuden nousu sekä Suomessa että Suomeen saapuvien henkilöiden lähtömaissa vähentää epidemian leviämisen riskiä, minkä vuoksi valiokunta pitää perusteltuna, että ehdotettu väliaikainen sääntely on voimassa 31.12.2021 saakka kuitenkin siten, että 16 d § on voimassa vain 15.10.2021 saakka. Mikäli tilanne muuttuu nykyiseen tietoon pohjautuvasta lääketieteellisestä arviosta poiketen olennaisesti ja kestävästi myönteisemmäksi, hallituksen on tuotava eduskunnalle viipymättä lakiehdotus, jolla väliaikaisen lainsäädännön voimassaoloaika lyhennetään.

Lain noudattamisen valvonta

Hallintovaliokunta toteaa saamansa selvityksen perusteella säädettävänä olevan lain valvontaan liittyen, että kunnan velvollisuutena on tartuntatautilain (1227/2016) 9 §:n mukaisesti järjestää alueellaan tartuntatautien vastustamistyö osana kansanterveystyötä siten kuin kansanterveystyölainsäädännössä (66/1972), terveydenhuoltolaissa (1326/2010) ja tartuntatautilaissa säädetään. Tartuntatautien vastustamistyöhön kuuluu tartuntatautien ehkäisy, varhaistoteaminen ja seuranta, epidemian selvittämiseksi tai torjumiseksi tarvittavat toimenpiteet sekä tartuntatautiin sairastuneen tai sairastuneeksi epäillyn tutkimus, hoito ja lääkinnällinen kuntoutus sekä hoitoon liittyvien infektioiden torjunta. Kunnassa on oltava kuntaan virkasuhteessa oleva tartuntataudeista vastaava lääkäri. Lääkärin on otettava selvää epäillyn tai todetun tartuntataudin laadusta ja sen levinneisyydestä sekä ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin taudin leviämisen estämiseksi.

Valiokunta tarkastelee jäljempänä ilmenevällä tavalla lakiehdotuksen keskeisimpiä säännöksiä, joihin kuuluvat etenkin 16 a, 16 b, 16 d ja myös 16 g §.

Valiokunnan saaman selvityksen perusteella kunnille kuuluva valvontatehtävä ja siihen kuuluva toimivalta perustuvat edellä mainittuihin lakeihin ja nyt ehdotettaviin säännöksiin. Valiokunta kiinnittää sääntelyn riittävyyden ja kattavuuden osalta sosiaali- ja terveysvaliokunnan huomiota asiaan varsinaisena tartuntatautilain vastuuvaliokuntana. Asiantuntijakuulemisessa on tuotu esiin, että lakiehdotuksessa ei ole nimenomaista säännöstä kunnan toimivallasta 16 b ja 16 d §:ssä tarkoitettujen covid-19-testien valvontaan (vrt. valvontaa koskeva 59 a §).

Asiantuntijakuulemisessa on valiokunnan huomiota kiinnitetty lisäksi muun muassa siihen, että valvonnan kannalta on merkityksellistä muun muassa tieto siitä, kuka ja milloin on saapunut maahan. Henkilötietojen käsittelystä säädetään 16 g §:n 6 momentissa niistä tilanteista, joissa henkilö esittää maahan saapuessaan jonkin 16 a §:n 1 momentissa tarkoitetun luotettavan todistuksen. Hallituksen esityksestä ei ilmene, minkä säännöksen perusteella todistukset saapuneen tulee ilmoittaa henkilötietojaan (16 b §).

Ulkomaalaisen covid-19-tautia koskeva todistus

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että vuonna 2005 tai sitä aikaisemmin syntyneellä ulkomaalaisella, joka ei asu vakinaisesti Suomessa, on covid-19-taudin leviämisen estämiseksi oltava Suomeen saapuessaan luotettava todistus:

- vähintään 14 vuorokautta ennen Suomeen saapumista saadusta covid-19-rokotussarjasta (käytännössä kaksi rokotuskertaa) tai

Valiokunnan lausunto HaVL 26/2021 vp

- hänelle enintään 72 tuntia ennen Suomeen saapumista tehdyn covid-19-testin negatiivisesta tuloksesta tai
- enintään kuusi kuukautta aikaisemmin sairastetusta laboratoriovarmistetusta covid-19-taudista (16 a §:n 1 mom.).

Edellä tarkoitetun ulkomaalaisen on Suomeen saapuessaan esitettävä jokin mainituista kolmesta luotettavasta todistuksesta pyynnöstä kunnan tai sairaanhoitopiirin kuntayhtymän tartuntatautien vastustamistyöstä vastaavan viranomaisen palveluksessa olevalle henkilölle tai sen tehtävää hoitavalle henkilölle. Lakiehdotuksen mukaan todistukset voidaan tarkastaa myös sähköisesti (16 a §:n 3 mom.). Covid-19-tautia koskevasta luotettavasta todistuksesta säädetään lakiehdotuksen 16 g §:ssä.

Valiokunta toteaa, että sääntelyehdotus on varsin selkeä siltä osin kuin on kysymys saadusta rokotussarjasta ja sairastetusta covid-19-taudista. Molemmissa tilanteissa todistuksen tarkastuksen jälkeen maahan saapumiselle ei ole covid-19-taudista johtuvaa estettä tai rajoitusta.

Lakiehdotuksen 16 c §:ssä säädetään niistä henkilöistä, joilla ei ole velvollisuutta esittää maahan saapuessaan 16 a §:n 1 momentissa tarkoitettua todistusta.

Lakiehdotuksen 16 a §:n 3 momentilla on yhteys lakiehdotuksen 16 g §:n 6 momenttiin mahdollistamalla ostopalvelujen käyttäminen todistusten tarkastamisessa. Tältä osin valiokunta viittaa tässä lausunnossa jäljempänä lausuttuun.

Lakiehdotuksen 16 a §:n 4 momentti sisältää informatiivisen maininnan siitä, että ulkomaalaisen maahantulon epäämisestä säädetään Schengenin rajasäännöstössä, käännyttämisestä ulkomaalaislaissa (301/2004) ja kokonaisharkinnasta ulkomaalaislain 146 §:n 1 momentissa. Käännyttämisessä toimivaltainen viranomainen on poliisi tai rajatarkastusviranomainen. Päätös käännyttämisestä on tehtävä ulkomaalaislain 151 §:ää noudattaen kolmen kuukauden kuluessa ulkomaalaisen maahantulosta.

Hallituksen esityksessä tuodaan esiin, että 16 a §:n todistusvelvollisuudessa ei ole kysymys uudesta maahantulon edellytyksestä, ja maahantulon arviointi tapahtuu voimassa olevaa ulkomaalaislakia soveltamalla. Henkilön on esityksen perusteella mahdollista saapua maahan myös ilman todistusta (ks. jäljempänä lausuttu), kunhan tämän ei katsota vaarantavan kansanterveyttä, missä puolestaan on kysymys ulkomaalaislain soveltamisesta. Esityksen perustelujen mukaan maahantulijan kansanterveysuhkan yhteydessä terveysviranomaisten tulee tarkastella ensisijaisesti muut terveysturvallisuustoimet, kuten testiin osoittaminen, karanteeni tai eristäminen.

Ulkomaalaisen velvollisuus osallistua covid-19-testiin

Siinä tilanteessa, jossa henkilö esittää Suomeen saapuessaan pyynnöstä luotettavan todistuksen lakiehdotuksen 16 a §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetusta negatiivisesta covid-19-testituloksesta, mutta hänellä ei ole todistusta sairastetusta covid-19-taudista tai saadusta covid-19-rokotussarjasta, henkilön on osallistuttava Suomessa covid-19-testiin. Testiin on osallistuttava aikaisintaan 72 tuntia ja viimeistään 120 tuntia maahan saapumisen jälkeen (16 d §).

Valiokunnan lausunto HaVL 26/2021 vp

Lakiehdotuksessa on otettu huomioon myös tilanne, jossa henkilöllä ei ole esittää edes todistusta negatiivisesta testituloksesta. Tällaisessakaan tapauksessa henkilön maahanpääsyä ei hallituksen esityksen mukaan lähtökohtaisesti evätä. Sen sijaan Suomeen saapuvan ulkomaalaisen, joka ei asu vakinaisesti Suomessa, on osallistuttava maahan saapuessaan covid-19-testiin, jos hän ylittää rajan sellaisesta paikasta, jossa kunta on järjestänyt covid-19-testauksen (16 b §).

Jos Suomeen saapuva ulkomaalainen, jolla ei ole esittää luotettavaa todistusta edes negatiivisesta covid-19-testistä, ylittää rajan sellaisesta paikasta, jossa kunta ei ole järjestänyt covid-19-testausta, hänen on välittömästi ja kuitenkin viimeistään 24 tunnin kuluessa Suomeen saapumisestaan osallistuttava covid-19-testiin (16 b §).

Saadun selvityksen mukaan 16 b §:ssä tarkoitetun henkilön on osallistuttava myös 16 d §:ssä tarkoitettuun toiseen covid-19-testiin. Tämä ei valiokunnan mielestä selkeästi käy ilmi lakiehdotuksen sanamuodosta.

Lakiehdotuksen 16 b §:n perusteella on tehtävissä johtopäätös, ettei kunnille ole tarkoitus säätää velvoitetta järjestää covid-19-testausta nimenomaisesti rajanylityspaikalla. Saadun selvityksen mukaan maahan saapuvien testaus on mahdollista järjestää myös muullekin väestölle tarkoitetuissa testauspisteissä tai terveysasemilla. Tällä on haluttu osaltaan turvata terveydenhuoltojärjestelmän kantokykyä, sillä toiminnan painottaminen yksinomaan rajanylityspisteille ei ainakaan kaikilla paikkakunnilla olisi mahdollista. Joillakin paikkakunnilla esimerkiksi pienen rajanylittäjien määrän vuoksi ei jatkuvaa terveydenhuollon toimintaa ja testausmahdollisuutta voitaisi edellyttää rajanylityspisteillä. Kuntien tulisi näin ollen harkita, missä ne järjestäisivät covid-19-testausta maahan saapuville henkilöille ottaen huomioon, että mikäli testausta ei olisi järjestetty rajalla, lisäksi se todennäköisesti tarvetta neuvoa matkustajia testauspaikkaan. Lakiehdotuksen eri säännösten perusteella on nähtävissä, ettei sillä edes pyritä täysin kattavaan terveysturvallisuusvalvontaan, eikä sellaiseen ole osoittaa voimavarojakaan.

Lakiehdotuksen 16 c §:ssä tarkoitetuilla henkilöillä ei ole velvollisuutta osallistua lakiehdotuksesta ilmeneviin covid-19-testeihin.

Suomen kansalaisen saapuminen ulkomailta Suomeen

Lakiehdotus ei velvoita vuonna 2005 tai sitä ennen syntynyttä Suomen kansalaista tai Suomessa vakinaisesti asuvaa ulkomaalaista pitämään mukanaan luotettavaa todistusta sairastetusta covid-19-taudista tai saadusta covid-19-rokotussarjasta tai negatiivisesta covid-19-testituloksesta. Todistuksen esittäminen sairastetusta taudista tai saadusta rokotussarjasta vapauttaa kuitenkin tällaisen henkilön covid-19-testistä (16 a §:n 2 mom.).

Mikäli Suomen kansalaisella tai Suomessa vakinaisesti asuvalla ulkomaalaisella on Suomeen palatessaan esittää todistus negatiivisesta testituloksesta, hänen on osallistuttava covid-19-testiin aikaisintaan 72 tuntia ja viimeistään 120 tuntia Suomeen saapumisestaan (16 d §).

Jos mainitulla henkilöllä ei ole esittää edes luotettavaa todistusta negatiivisesta covid-19-testituloksesta ja hän ylittää Suomen rajan sellaisesta paikasta, jossa kunta on järjestänyt covid-19-testauksen, hänen on osallistuttava siellä järjestettävään covid-19-testiin (16 b §).

Valiokunnan lausunto HaVL 26/2021 vp

Siinä tapauksessa, että tällainen henkilö ylittää Suomen rajan paikasta, jossa kunta ei ole järjestänyt covid-19-testausta, hänen on välittömästi ja kuitenkin viimeistään 24 tunnin kuluessa osallistuttava covid-19-testiin (16 b §).

Saadun selvityksen mukaan 16 b §:ssä tarkoitetun henkilön on osallistuttava myös 16 d §:ssä tarkoitettuun toiseen covid-19-testiin. Tämä ei valiokunnan mielestä selkeästi käy ilmi lakiehdotuksen sanamuodosta.

Näin ollen yhteenvetona voidaan todeta, että Suomen kansalaista ja vakinaisesti Suomessa asuvaa ulkomaalaista koskevat samat covid-19-testausta koskevat vaatimukset kuin ulkomaalaista, joka ei asu vakinaisesti Suomessa. Yhä paraneva rokotuskattavuus merkitsee sitä, että päivä päivältä suurempi määrä ihmisiä on saanut lakiehdotuksessa tarkoitetun covid-19-rokotussarjan, jota koskeva todistus helpottaa ulkomailta Suomeen saapumista ja palaamista.

Poikkeukset

Lakiehdotuksen 16 c §:ssä määritellään ne poikkeustilanteet, joissa henkilöiltä ei edellytetä lakiehdotuksen mukaista todistusta sairastetusta covid-19-taudista tai saadusta covid-19-rokotussarjasta tai todistusta covid-19-testistä. Heiltä ei myöskään vaadita osallistumista covid-19-testiin Suomeen saavuttaessa.

Poikkeusten piiriin kuuluu henkilöitä, joiden henkilökohtaista koskemattomuutta suojaa kansainvälinen sopimus. Poikkeusten piiriin kuuluu myös henkilöitä, joiden tehtävä Suomessa on yhteiskunnan kannalta niin merkittävä, että tehtävän hoitamisen hidastaminen todistus- ja testausvaatimuksilla ei ole perusteltua. Poikkeusten piiriin kuuluvat myös henkilöt, joiden oleskelu Suomessa on niin rajoitettua ja vähäistä, ettei todistus- ja testausvaatimuksia covid-19-taudin leviämisen ehkäisemiseksi voida pitää perusteltuna.

Hallintovaliokunta pitää 16 c §:n sisältämää sääntelyä riittävän täsmällisenä, minkä lisäksi sillä on valiokunnan mielestä asialliset ja hyväksyttävät perusteet. Sääntely on perusteltu ja kohdennettu siten, että se ei muodostu ongelmalliseksi myöskään yhdenvertaisuuden kannalta.

Valiokunta katsoo, että sama arvio voidaan esittää lakiehdotuksen 16 f §:n mukaisista 16 c §:ää vastaavista poikkeuksista. Lakiehdotuksen 16 a—16 d §:ssä säädettyä ei sovelleta saamelaisiin heidän harjoittaessaan elinkeinoaan tai kulttuuriaan saamelaisten kotiseutualueella (16 f §).

Saamelaiskäräjistä annetussa laissa (974/1995) saamelaishenkilöä tarkoitetaan henkilöä, joka pitää itseään saamelaisena, edellyttäen, että hän itse tai ainakin yksi hänen vanhemmistaan tai isovanhemmistaan on oppinut saamen kielen ensimmäisenä kielenään; tai että hän on sellaisen henkilön jälkeläinen, joka on merkitty tunturi-, metsä- tai kalastajalappalaiseksi maa-, veronkanto- tai henkikirjassa; taikka että ainakin yksi hänen vanhemmistaan on merkitty tai olisi voitu merkitä äänioikeutetuksi saamelaisvaltuuskunnan tai saamelaiskäräjien vaaleissa. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan rajatarkastuksissa on pyritty kysymyksen selvittämään henkilön saamelaisuus, koska yksiselitteistä rekisteriä saamelaisista ei ole. Ruotsissa asuvien saamelaisten osalta tiedossa on kahden saamelaisyhteisön nimitiedot. Epäselvässä tilanteessa on valiokunnan saaman selvityksen mukaan tehty perustuslain 22 § huomioon ottaen perusoikeusmyönteinen tulkinta.

Valiokunnan lausunto HaVL 26/2021 vp

Valiokunta esittää vielä, että sosiaali- ja terveysvaliokunta arvioi nykyisen rajoitusluokassa 1 sallitun liikenteen jatkamista nykyisten sääntöjen puitteissa joko sellaisenaan tai soveltuvin osin määriteltynä (esimerkiksi työmatkat ja muut pakottavat syyt sekä perhesyistä tapahtuva matkustaminen samoin kuin asunnon tai vapaa-ajan asunnon omistaminen Suomessa), kun otetaan huomioon ainakin ensimmäisen rokotuksen saaneiden yhä kasvava määrä ja parantunut pandemiatilanne. Valiokunta kiinnittää myös huomiota huvialusliikenteen ulottamiseen mahdollisten poikkeusten piiriin.

Poistumiskiellot

Kunnan tai sairaanhoitopiirin kuntayhtymän tartuntatautien vastustamistyöstä vastaavalla viranomaisella on lakiehdotuksen 16 a §:n 3 momentin nojalla toimivalta kieltää vuonna 2005 tai sitä aikaisemmin syntyneeltä ulkomaalaiselta poistuminen osoittamastaan paikasta 1 momentissa tarkoitettuna covid-19-todistuksen tarkastamiseksi. Kyseinen viranomaisella voi 16 b §:n 2 momentin mukaan kieltää henkilön poistumisen osoittamaltaan covid-19-testauspaikalta covid-19-testiin osallistumisen varmistamiseksi. Jälkimmäinen kieltä koskee myös Suomen kansalaista ja ulkomaalaista, joka asuu vakinaisesti Suomessa. Poistumiskiellon, jonka noudattamiseksi on mahdollista saada 89 a §:n nojalla virka-apua, enimmäisaika on kolme tuntia.

Valiokunta katsoo, että poistumiskiellojen tarkoituksena on turvata covid-todistuksen tarkastaminen ja varmistaa covid-testiin osallistuminen. Niillä on siten hyväksyttävä tarkoitus. Kiellon enimmäiskesto ei myöskään muodostu suhteettoman pitkäksi. On selvää, että kieltä ei ole enää voimassa, kun todistus on tarkastettu tai testi on tehty.

Tietosuojaja

Ehdotettavat tartuntatautilain 16 g §:n säännökset ovat merkityksellisiä yksityiselämän ja henkilötietojen suojan kannalta. Sääntelyssä on otettu huomioon EU:n tietosuojasetuksen 5 artiklassa tarkoitettu henkilötietojen käsittelyn minimointiperiaate ja sääntelyn oikeasuhtaisuutta koskeva vaatimus. Valiokunnalla ei ole huomauttamista ehdotettuun sääntelyyn.

Covid-19-testin laiminlyönti

Tartuntatautilakiin hallituksen esityksen 87 a §:ssä ehdotetaan lisättäväksi väliaikaisesti voimassa oleva säännös, jonka mukaan henkilö, joka laiminlyö velvollisuutensa osallistua häntä koskevaan lain 16 b §:ssä tarkoitettuun covid-19-testiin tai lain 16 d §:ssä tarkoitettuun toiseen covid-19-testiin, on tuomittava covid-19-testin laiminlyöntiä koskevasta rikkomuksesta sakkoon. Ehdotetun sääntelyn tarkoituksena on suojata ihmisiä covid-19-taudilta ja estää covid-19-taudin leviämistä.

Voimassa olevan rikoslain 44 luvun 2 §:n 2 kohdassa säädetään tartuntatautilain säännösten rikkomisesta johtuvista seuraamuksista. Rikoslain mukaan se, joka rikkoo tartuntatautilain 16 §:n mukaista pakollista terveystarkastusta, 60 §:n mukaista karanteenia tai 63 §:n mukaista eristämispäätöstä tai 54 §:n nojalla säädettyssä pakollista rokotusta koskevassa asetuksessa yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen estämiseksi asetettua velvollisuutta, on tuomittava terveydensuojelurikkomuksesta sakkoon tai vankeuteen enintään kolmeksi kuukaudeksi.

Valiokunnan lausunto HaVL 26/2021 vp

Valiokunta toteaa, että rikoslain 44 luvun 2 §:n 2 kohta ei kata nyt ehdotetun tartuntatautilain 16 b §:n ja 16 d §:n tarkoittaman covid-19-testiin osallistumisvelvollisuuden laiminlyöntiä. Ehdotetun 16 b §:n 1 momentin ja 16 d §:n 1 momentin mukaisen covid-19-testin laiminlyöntiä koskevasta rikkomuksesta voidaan ehdotuksen mukaan määrätä ainoastaan sakkorangaistus, minkä vuoksi seuraamussäännös on valiokunnan mielestä tarkoituksenmukaista sijoittaa tartuntatautilakiin. Valiokunta pitää ehdotettua säännöstä tarpeellisena, ja valiokunnan käsityksen mukaan ehdotettu sääntely täyttää rangaistussäännökseltä edellytettävän tarkkarajaisuusvaatimuksen, vaikka rikostunnusmerkistö ei ole sanallisesti kuvattuna rangaistussäännöksessä itsessään, vaan rangaistavuuden edellytykset tarkentuvat rangaistussäännöksen ohella käyttäytymisnormeista, joiden rikkomisesta on kysymys.

Valiokunta toteaa lisäksi, että ehdotetun 87 a §:n mukaan 16 b ja 16 d §:n mukaisiin testeihin osallistumatta jättäminen on sakolla rangaistavaa. Mikäli henkilö esimerkiksi kieltäytyy testin toteuttamiseksi välttämättömien henkilö- ja yhteystietojen antamisesta, testiä ei käytännössä voida tehdä. Myös tällaisessa tilanteessa valiokunnan mielestä henkilöä voitaisiin rangaista sakolla.

Virka-apu

Lakiehdotuksen 89 a § koskee virka-apua covid-19-tautia koskevien toimenpiteiden yhteydessä seuraavasti:

Sen lisäksi, mitä 89 §:ssä säädetään, poliisilla ja Tullilla on virka-aputehtävän suorittamiseksi oikeus:

- 1) antaa virka-apua 16 a §:n 3 momentissa ja 16 b §:n 2 momentissa säädetyn poistumiskiellon noudattamisen varmistamiseksi;*
- 2) pysäyttää kulkuneuvo ja ohjata liikennettä 16 a ja 16 b §:ssä säädettyjen toimenpiteiden suorittamisen varmistamiseksi.*

Hallintovaliokunta viittaa tartuntatautilain 89 §:n virka-apusääntelyn samoin kuin virka-apusääntelyä yleisesti koskevien reunaehtojen osalta lausuntoonsa HaVL 29/2020 vp. Samalla valiokunta toteaa, ettei voimassa olevan tartuntatautilain 89 §:n sisältämä sääntely kata ainakaan kaikilta osin poistumiskiellon turvaamiseksi tarvittavaa virka-apua. Valiokunta pitää hallituksen esityksessä ehdotettua virka-apusääntelyä välttämättömänä poistumiskieltoa koskevien säännösten noudattamisen turvaamiseksi.

Asiantuntijakuulemisessa on katsottu, että Tullin, poliisin ja Rajavartiolaitoksen toimivaltuuksien PTR-viranomaisina tulisi virka-avun antamisessa olla yhdenmukaiset. Oikeus virka-avun antamiseen poistumiskiellon noudattamisen varmistamiseksi ehdotetaan hallituksen esityksessä säädettäväksi ainoastaan Tullille ja poliisille. Hallintovaliokunta yhtyy asiantuntijakuulemisessa lausuttuun ja esittää, että 89 a §:ään lisätään uusi 2 momentti seuraavasti:

Rajavartiolaitoksella on oikeus antaa virka-apua 16 a §:n 3 momentissa ja 16 b §:n 2 momentissa säädetyn poistumiskiellon noudattamisen varmistamiseksi.

Valiokunnan lausunto HaVL 26/2021 vp

Lakiehdotuksen 89 a §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että Puolustusvoimien ja pelastusviranomaisen virka-avusta säädetään 89 §:ssä. Puolustusvoimien antamasta virka-avusta ei ehdoteta täydentävää säännöstä 89 a §:ään. Tähän saakka covid-19-epidemian aikana terveystoimintaviranomaisilla ei ole ollut tarvetta pyytää Puolustusvoimilta virka-apua, ei myöskään Suomeen saapuvien terveystarkastusten yhteydessä. Jos sellainen tarve tulisi, terveystoimintaviranomaiset voisivat pyytää virka-apua poliisilta tai Rajavartiolaitokselta, joka pyytäisi virka-apua Puolustusvoimilta. Tällöin ei syntyisi epäselvyyttä siitä, antaisiko Puolustusvoimat virka-apua de facto poliisille ja Rajavartiolaitokselle vai terveystoimintaviranomaiselle. Puolustusvoimat voi antaa virka-apua suoraan poliisille tai Rajavartiolaitokselle erityislainsäädännön nojalla. Johtosuhteiden ja virka-avun ketjuttamisen kannalta oikeustila olisi näin ollen selkeä.

Valiokunta katsoo, ettei yksityiskohtaisissa perusteluissa esiin tuotu virka-avun ketjuttaminen ole voimassa olevan lainsäädännön puitteissa mahdollista.

Lakiehdotuksen toimeenpano

Toimeenpanosta vastaavat viranomaiset

Tartuntatautilakiin ehdotettujen muutosten toimeenpanosta vastaavat terveystoimintaviranomaiset eli kuntien tartuntatautiin torjunnasta vastaavat toimielimet sekä sairaanhoitopiirien kuntayhtymien ja kuntien tartuntataudeista vastaavat lääkärit ja muut niiden palveluksessa olevat kukin omalta osaltaan. Virka-aputehtäviä on osoitettu poliisille ja Tullille. Lisäksi valiokunta on esittänyt myös Rajavartiolaitoksen virka-avusta säädettävän uudessa 89 a §:ssä.

Uusien tehtävien antaminen kunnalle ja kuntayhtymälle

Lakiehdotuksen mukaiset kuntien ja kuntayhtymien tehtävät voivat olla määrällisesti merkittäviä, ja niiden toteuttaminen edellyttää testaukseen liittyvien tosiasiallisten toimien lisäksi lain soveltamista ja tulkintaa, joka kohdistuu esimerkiksi covid-todistusten tarkastamiseen ja luotettavuuden arviointiin. Poistumiskieltojen asettaminen sisältää myös julkisen vallan käyttöä. Kysymys on kunnille ja kuntayhtymille annettavista pääasiassa uusista tehtävistä, joista säädetään perustuslain 121 §:n 2 momentissa edellytetyllä tavalla lailla.

Rahoitusperiaate edellyttää myös, että kunnille osoitetaan riittävä rahoitus tehtävien toteuttamiseksi. Hallituksen esityksen perusteluista ilmeneekin, että hallitus on sitoutunut korvaamaan kunnille ja kuntayhtymille myös nyt uusista covid-19-testien järjestämisvelvollisuutta koskevista tehtävistä aiheutuvat välittömät kustannukset väliaikaisen lain voimassaoloaikana. Kustannukset korvataan valtion talousarviomenettelyn kautta, ja korvauksen kohteena ovat covid-19-epidemiasta johtuvien toimien toteuttamiseksi tehdyt välttämättömät, kustannustehokkaasti toteutetuista toimenpiteistä aiheutuneet ja määrältään kohtuulliset kustannukset. Lakiehdotukseen perustuvat covid-19-testit ovat testattavalle maksuttomia.

Tehtävänjako kuntien ja kuntayhtymien välillä

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että lakiehdotuksen mukaisten velvollisuuksien ja kieltojen noudattamiseen kohdistuvat tehtävät kuuluvat kunnalle tai sairaanhoitopiirin kuntayhtymälle.

Valiokunnan lausunto HaVL 26/2021 vp

Covid-todistuksen tarkastaminen on 16 a §:n 3 momentin mukaan kunnan tai sairaanhoitopiirin kuntayhtymän tartuntatautien vastustamistyöstä vastaavan viranomaisen tehtävä. Covid-testien järjestäminen on 16 b ja 16 d §:n mukaan kunnan tehtävä. Toimivalta poistumiskiellon asettamiseen on kunnalla tai sairaanhoitopiirin kuntayhtymällä.

Lakiehdotuksen mukaan siinä säädetyt tehtävät voivat siten kuulua joko kunnalle tai kuntayhtymälle taikka vain kunnalle. Valiokunta toteaa, ettei ehdotetusta sääntelystä käy ilmi, miten tehtävät jakautuvat niiden kesken silloin, kun tehtävä kuuluu lain mukaan molemmille, kunnalle tai kuntayhtymälle. Valiokunta esittää, että sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta harkitsee sääntelyn selkeyttämistä osin myös siksi, että tehtäviin sisältyy julkisen vallan käyttöä.

Kunnan tai sairaanhoitopiirin kuntayhtymän palveluksessa oleva henkilö

Lakiehdotuksen 16 a §:n 3 momentissa säädetään muun ohella covid-19-tautia koskevan todistuksen esittämisestä kunnan tai sairaanhoitopiirin kuntayhtymän tartuntatautien vastaavan viranomaisen palveluksessa olevalle henkilölle. Lisäksi 16 g §:n 6 momentissa säädetään maahan saapuvan henkilön esittämän todistuksen käsittelemisestä kunnan tai kuntayhtymän palveluksessa olevan henkilön toimesta. Jälkimmäisessä säännöksessä ei edellytetä henkilöltä muuta kuin, että henkilö on kunnan tai kuntayhtymän palveluksessa. Laissa ei ole kytkentää esimerkiksi terveydenhuollon ammattihenkilöistä annettuun lakiin (559/1994), vaikka perusteluissa tuodaan esiin terveydenhuollon ammattihenkilön salassapitovelvollisuutta sääntelevä mainitun lain 17 §. Jälkimmäinen säännös ei kytke henkilöä mitenkään edes tartuntatautien vastustamiseen.

Ostopalvelujen käyttö

Lakiehdotuksen 16 a §:n 3 momentin mukaan covid-todistus on esitettävä kunnan tai sairaanhoitopiirin kuntayhtymän tartuntatautien vastustamistyöstä vastaavan viranomaisen palveluksessa olevalle henkilölle tai sen tehtävää hoitavalle henkilölle. Hallituksen esityksen perustelujen mukaan tarkoituksena on mahdollistaa myös ostopalvelujen käyttö todistusten tarkastamisessa. Valiokunnan mielestä ehdotettu ostopalvelujen käyttämisen mahdollistava sääntely on ongelmallinen erityisesti siltä kannalta, että 16 g §:n 6 momentin mukaan tällaisella viranomaisen tehtävää hoitavalla henkilöllä ei ole oikeutta saada tietoa henkilön esittämän todistuksen sisällöstä eikä käsitellä näitä tietoja. Tällaisten tietojen saaminen on kuitenkin käytännössä tarkastustehtävän toteuttamisen edellytys.

Koska todistuksen vastaanottamiseen liittyy myös toimivalta tarkastaa sen oikeellisuus ja luotettavuus, siihen sisältyy myös julkisen hallintotehtävän hoitamiseksi tyypillisiä piirteitä. Tätä perustuslain 124 §:n soveltamiseen liittyvää näkökohtaa ei arvioida esityksen perusteluissa.

Valiokunta toteaa, että perustuslain 124 §:n mukaan julkinen hallintotehtävä voidaan antaa muulle kuin viranomaiselle vain lailla tai lain nojalla, jos se on tarpeen tehtävän tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi eikä vaaranna perusoikeuksia, oikeusturvaa tai muita hyvän hallinnon vaatimuksia. Merkittävää julkisen vallan käyttöä sisältäviä tehtäviä ei kuitenkaan voida antaa muulle kuin viranomaiselle.

Valiokunnan lausunto HaVL 26/2021 vp

Valiokunta yhtyy siihen näkemykseen, että sinänsä olisi tarkoituksenmukaista mahdollistaa todistusten tarkastaminen ja niihin liittyvä lakiehdotuksen 16 g §:n 6 momentin mukainen henkilötietojen käsittely myös ostopalveluna, jotta tarkastustoiminta voitaisiin järjestää mahdollisimman tehokkaasti vaarantamatta kuitenkaan muuta julkisen terveydenhuollon toimintaa.

Valiokunta katsoo, että asiassa olennainen on perustuslakivaliokunnan lausunto. Siitä riippuu, voidaanko ostopalvelusäätely sisällyttää lain 16 a §:n 3 momenttiin ja 16 g §:n 6 momenttiin.

Terveydenhuollon resurssit

Valiokunnan saamissa asiantuntijalausunnoissa on myös tuotu esiin, että lakiehdotukseen sisältyvät toimenpiteet kuormittavat kohtuuttomasti terveysviranomaisia. Myös hallituksen esityksestä on tunnistettu ehdotuksen vaikutukset terveydenhuollon resursseihin.

Hallintovaliokunta katsoo, että matkustusmäärien lisääntyessä kuntien on harkittava, miten tarvittavat terveysturvallisuustoimenpiteet toteutetaan parhaalla mahdollisella tavalla käytettävissä olevien resurssien puitteissa. Valiokunnalle on esitetty, että todistusten tarkastamisessa voidaan hyödyntää digitaalisia palveluita ja todistusten sähköisiä lukusovelluksia. Nämä nopeuttavat todistusten tarkastamista ja vapauttavat henkilöresursseja.

Mikäli kaikkien maahantulijoiden covid-19-todistuksia ei ole mahdollista tarkastaa, tarkastuksia voidaan tehdä pistokokeina. On myös mahdollista, että liikennemäärien kasvaessa todistusten tarkastaminen pistokoeluohteisesti on resurssien hallinnan ja riittävyyden näkökulmasta ainoa vaihtoehto. Pistokoetarkastuksia on tällöin tärkeää kohdentaa riittävällä laajuudella ja tiheydellä eri rajanylityspaikoilla.

Ahvenanmaan maakunta

Ahvenanmaan maakunnalla on erityisasema kansainvälisessä oikeudessa ja Suomen valtiosäännössä. Toimivallan jaosta maakunnan ja valtakunnan välillä säädetään Ahvenanmaan itsehallintolaissa (1144/1991). Itsehallintolain 18 §:n 12 kohdan mukaan maakunnalla on lainsäädäntövalta asioissa, jotka koskevat terveyden- ja sairaanhoitoa, itsehallintolain 27 §:n 24, 29 ja 30 kohdassa säädetyin poikkeuksin. Itsehallintolain 27 §:n 29 kohdan mukaan valtakunnalla on lainsäädäntövalta asioissa, jotka koskevat ihmisten tarttuvia tauteja. Tartuntatautilaki ja sen nojalla annetut säännökset ovat myös Ahvenanmaalla suoraan sovellettavaa oikeutta.

Itsehallintolain 30 §:n 9 kohdan mukaan tehtävistä, jotka ihmisten ja kotieläinten tarttuvien tautien torjuntaa koskevan lainsäädännön mukaan kuuluvat valtakunnan viranomaiselle tai kunnille, huolehtii maakunnassa maakunnan hallitus tai muu maakuntalaissa määrätty viranomainen. Maakunnan vastuu ulottuu myös matkustamiseen liittyvään tartuntatautien ehkäisyyn. Maakunnan viranomaisilla on tartuntatautilain soveltamisessa hallintovaltaansa kuuluvilta osin sama harkintavalta kuin valtakunnassa sijaitsevilla valtion tai kuntien toimintayksiköillä. Ahvenanmaan maakunnan hallitus voi siten antaa maakunnan terveydenhuoltoviranomaisille ohjeita lain soveltamisesta Ahvenanmaalla.

Valiokunnan lausunto HaVL 26/2021 vp

Itsehallintolain 31 §:ssä säädetään valtakunnan viranomaisten velvollisuudesta avustaa maakunnan viranomaisia. Pykälän mukaan valtakunnan viranomaiset ovat yleisen toimivaltansa rajoissa velvollisia maakunnan hallituksen pyynnöstä avustamaan maakunnan viranomaisia itsehallintoon kuuluvien tehtävien hoitamisessa. Maakunnan itsehallintolain 30 §:n 9 kohdassa tarkoitettujen tehtävien on osana maakunnan hallintovaltaa katsottava olevan maakunnan itsehallintoon kuuluvia. Koska itsehallintolaki on perustuslain tasoinen laki, Ahvenanmaan maakunnan viranomaisten tartuntatautilain soveltamisen yhteydessä esittämään virka-apupyynnöön esimerkiksi Rajavartiolaitokselle ja Tullille tulee sovellettavaksi itsehallintolain 31 § ehdotetun 89 a §:n sijasta. Lakiehdotuksen 89 a §:ssä tarkoitettujen viranomaisten mahdollinen virka-apu Ahvenanmaan maakunnan viranomaisille annetaan valiokunnan saaman selvityksen perusteella kuitenkin sellaisena kuin se määräytyy siinä pykälässä.

Ahvenanmaan maakunnan tehtävänä on huolehtia lakiehdotuksen mukaisista tehtävistä Ahvenanmaalla. Hallintovaliokunnan käsityksen mukaan Ahvenanmaalla on samoin kuin Manner-Suomella mahdollisuus toteuttaa maahan saapuvien covid-19-testaukset joko maahantulopisteillä tai muissa testaukseen soveltuvissa paikoissa. Valiokunnan käytettävissä olevien tietojen mukaan Ahvenanmaalla on epidemian aikana järjestetty maahan saapuvien henkilöiden testaus keskitetysti yhdessä testauspaikassa. Valiokunta ei näe estettä menettelyn jatkamiselle myöskään siinä tilanteessa, että käsiteltävänä oleva lakiehdotus hyväksytään ja laki tulee voimaan.

Ottaen huomioon, että lomakausi on jo alkanut, Ahvenanmaan terveysviranomaisen (Ålands hälso- och sjukvård) tosiasiallinen testauskapasiteetti on saadun tiedon perusteella kesällä noin 200–300 testiä vuorokaudessa. Lisäksi vaarana on, että lakiehdotus ylikuormittaa terveydenhuoltoa siten, että varsinaiseen tartuntojen jäljitykseen ei ole riittävästi testauskapasiteettia ja resursseja. Tämän vuoksi hallintovaliokunta viittaa edellä lausuttuun koskien terveysviranomaisen resurssien riittävyttä. Testaus on mahdollista vain resurssien puitteissa, ja siksi on hyväksyttävä myös, ettei täysin kattavia todistusten tarkastuksia ole mahdollista tehdä. Pistokoetarkastuksia on tällöin tärkeää kohdentaa riittävällä laajuudella ja tiheydellä.

Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on nostettu esiin kysymys Ahvenanmaan resurssien tukemisesta Rajavartiolaitoksen virka-apuna. Käytettävissä olevan tiedon perusteella on vielä vaikeaa arvioida virka-avun tarvetta. Rajavartiolaitoksessa on alustavasti arvioitu, että kaiken kaikkiaan sisärajavalvonnan päättyessä virka-apuun kyetään kohdentamaan noin puolet siitä henkilömäärästä, joka on tällä hetkellä sitoutunut sisärajavalvontaan. Aluksi tämä voisi olla noin 200 virkamiestä. Virka-apuun käytettävissä oleva henkilömäärä riippuu ulkorajaliikenteen määrästä, ja ulkorajaliikenteen kasvaessa virka-apuun kohdennettava henkilöstö vähenee. Saadun selvityksen perusteella henkilöt kohdennetaan terveysviranomaisen pyyntöjen ja riskiarvion perusteella eri alueille.

Valiokunnalle esitetyn tiedon mukaan terveystodistusten tarkastaminen Rajavartiolaitoksen toimesta vesiliikenteessä on mahdollista pistokoeluontoisesti yleisen vesiliikennevalvonnan yhteydessä. Myös riskiarvioon perustuva tapahtumiin tai paikkoihin kohdennettu valvonta on mahdollista. Vesialueella ei voida kuitenkaan virka-apuna esimerkiksi varmistaa, että kaikkiin sisärajaliikenteessä kulkeviin huviveneisiin kohdistuisi terveysturvallisuuteen liittyvä tarkastus. Valiokunnalle on esitetty näkemys, että vesiliikenteessä velvoittavan maahantuloilmoituksen käyttöönotto Suomeen saapuville olisi mahdollistanut viranomaisen terveysturvallisuustoimien te-

Valiokunnan lausunto HaVL 26/2021 vp

hokkaamman täytäntöönpanon, koska tällöin terveysviranomaisen olisi saanut tiedon henkilöistä, joihin toimenpiteitä on tarpeen kohdistaa.

Sisärajalvonta

Hallintovaliokunta toteaa, että rajavalvonta on ollut palautettuna sisärajoilla 17.3.2020 lähtien ja vastaavasti rajanylityspaikkoja on ollut suljettuna ja liikennettä ulkorajoilla on rajoitettu. Valtioneuvoston asiaa koskevat päätökset on tehty 30 päiväksi kerrallaan. Viimeisimmät päätökset ovat voimassa 11.7.2021 asti. Rajoitusten kohteena olevat maat ja suljetut rajanylityspaikat on päätöksissä määritelty perustuen kunkin päätöksen tekoajankohtana annettuun Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntija-arvioon covid-19-tartuntatautilanteesta ja sen kehittymisestä eri maissa.

Viimeisimmän 17.6.2021 tehdyn päätöksen mukaan 21.6.2021 alkaen maahantulo Suomeen työssäkäynnin perusteella on sallittua kaikissa liikennemuodoissa EU- tai Schengen-maista. Lisäksi maahantulo Suomeen EU- tai Schengen-maista on sallittua myös silloin, jos henkilöllä on esittää todistus ennen Suomeen saapumista saadusta hyväksyttävästä covid-19-rokotussarjasta tai alle kuusi kuukautta sitten sairastetusta covid-19-taudista. Tämä tarkoittaa, että näillä edellytyksillä Suomeen voi tulla myös vapaa-ajan matkalle.

Hallituksen muistiossa ”Suuntaviivat covid-19-epidemiaan liittyvien rajoitustoimien ja -suositusten hallitulle purkamiselle” kuvataan periaatteita ja suuntaviivoja rajoitusten ja suositusten asteittaisesta lieventämisestä ja purkamisesta. Muistiossa todetaan, että rajaliikenteen rajoitustoimien purkaminen toteutettaisiin vaiheittain ja hallitusti. Lisäksi muistiossa todetaan, että matkustamiseen liittyvät erityisolosuhteet ja lakisääteiset terveysturvallisuustoimet voidaan poistaa vasta, kun globaali pandemia on hiipunut. Sisärajalvonnasta päättäminen kokonaan olisi mahdollista, kun aikuisväestö on saavuttanut riittävän rokotuskattavuuden ja epidemiatilanne on vakaa.

Lisäksi valiokunta toteaa, että covid-19-pandemian myötä sisärajatarkastukset ovat laajentuneet käytännössä koko Eurooppaan. Valiokunta on lausunnossaan EU-selonteosta pitänyt ymmärrettävänä, etteivät jäsenmaat voimassa olevista säännöistä huolimatta salli sisärajojen yli henkilöiden vapaata liikkuvuutta niin kauan kuin se uhkaa kansalaisten terveysturvallisuutta, jonka voidaan katsoa muodostavan kansallista turvallisuutta vaarantavan uhkatekijän (HaVL 21/2021 vp).

Valiokunnalle asiantuntijakuulemisessa esitetyn selvityksen mukaan hallituksen esitykseen sisältyvä sääntelymalli käsittää ne toimenpiteet, joilla päävastuu terveysturvallisesta maahantulosta siirtyy kokonaan terveysviranomaisille ja sisärajalvonnasta voidaan luopua.

Yhteenveto

Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä tästä lausunnosta ilmenevin huomautuksin ja kannanotoin.

Valiokunnan lausunto HaVL 26/2021 vp

Lopuksi

Hallintovaliokunta toteaa, että tartuntatautilain muuttamista koskevia hallituksen esityksiä, joissa on ollut paljon oikeudellisia ja käytännön soveltamista koskevia sekä muita selvitettäviä kysymyksiä, on annettu kiireellisinä eduskunnalle toistuvasti. Perusteluina on myös toistuvasti viitattu covid-19-epidemian torjuntaan ja taudin leviämisen estämiseen. Valiokunta katsoo, että hallituksen esitykset on kyettävä antamaan eduskunnalle etenkin, kun valmisteluun on ollut käytettävissä kohtuullinen aika, siten, että eduskunnan valiokunnilla on asianmukaiset edellytykset käsitellä lakiehdotukset kunnolla eduskunnan tavanomaisessa istuntoaikataulussa.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSESITYS

Hallintovaliokunta esittää,

että sosiaali- ja terveysvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 23.6.2021

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Riikka Purra ps
jäsen Tiina Elo vihr
jäsen Jussi Halla-aho ps
jäsen Hanna Holopainen vihr
jäsen Hanna Huttunen kesk
jäsen Anna-Kaisa Ikonen kok
jäsen Aki Lindén sd
jäsen Mats Löfström r
jäsen Mauri Peltokangas ps
jäsen Piritta Rantanen sd
jäsen Matti Semi vas
jäsen Heidi Viljanen sd
jäsen Ben Zyskowicz kok
varajäsen Marko Kilpi kok

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Ossi Lantto